

REACH

η νέα πολιτική της Ε.Ε. για τα χημικά

Registration
Evaluation
Authorization
of Chemicals

Καταχώριση
Αξιολόγηση
Αδειοδότηση
των Χημικών

Γιατί REACH;

Από το 1967 η βιομηχανία υπόκειται σε νομοθεσία σχετική με τις χημικές ουσίες (Οδ. 67/548/ΕΟΚ). Η νομοθεσία αυτή πολλές φορές ήταν αναποτελεσματική, οι εγγενείς κίνδυνοι για πληθώρα ουσιών ελάχιστα γνωστοί και οι υπάρχουσες πληροφορίες περιορίζονταν στα όρια της βιομηχανίας.

Τι είναι το REACH;

Το REACH είναι ένας Κανονισμός, που ισχύει σε όλα τα Κράτη Μέλη της Ε.Ε. από 1/06/2007 και αντικαθιστά 40 υπάρχουσες νομοθετικές πράξεις.

Αφορά ευρύ φάσμα επιχειρήσεων από καθαρά χημικές βιομηχανίες έως μικρές επιχειρήσεις που παράγουν, εισάγουν, χρησιμοποιούν, διανέμουν χημικές ουσίες αυτούσιες ή/και ως συστατικά παρασκευασμάτων και αντικειμένων.

Οφέλη από το REACH

- Ενίσχυση της προστασίας της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος καθώς περισσότερες πληροφορίες για τα χημικά θα είναι διαθέσιμες και θα δημοσιοποιούνται.
- Αειφόρος, καινοτόμος και ανταγωνιστική Κοινοτική χημική βιομηχανία.
- Μεγαλύτερη πρόσβαση σε πληροφορίες για την υγεία και το περιβάλλον, ώστε η διαχείριση των χημικών από τους επαγγελματίες χρήστες και το ευρύ κοινό να γίνεται με μεγαλύτερη ασφάλεια.

Εξαιρέσεις από το REACH

Εξαιρούνται του Κανονισμού: οι ραδιενεργές ουσίες, ουσίες υπό τελωνειακή επιτήρηση, μη απομονωμένα ενδιάμεσα προϊόντα, η μεταφορά επικίνδυνων ουσιών, τα απόβλητα, εξαιρέσεις Κρατών-Μελών για λόγους άμυνας

Το REACH δημοσιεύτηκε στην επίσημη Εφημερίδα των Ε. Κ. στις 30/12/2006 ως Κανονισμός 1907/2006, με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1η Ιουνίου 2007

Προ-καταχώριση

Για κάθε ουσία αυτούσια ή ως συστατικό παρασκευάσματος ή αντικειμένου, που παράγεται ή εισάγεται σε ποσότητα μεγαλύτερη του ενός τόνου τον χρόνο πρέπει να γίνει καταχώριση δηλ. υποβολή ενός "τεχνικού φακέλου" στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών στο Ελσίνκι. Μη καταχώριση σημαίνει ότι η ουσία δεν μπορεί ούτε να παραχθεί ούτε να εισαχθεί, ούτε να χρησιμοποιηθεί.

Εάν η ουσία που παράγεις ή εισάγεις κυκλοφορεί ήδη στην ευρωπαϊκή αγορά (σταδιακά εισαγόμενη ουσία), τότε μπορείς να επωφεληθείς από τις προθεσμίες της σταδιακής καταχώρισης, εφόσον προκαταχωρίσεις την ουσία από 1/6/2008 έως 1/12/2008 στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών. Εάν δεν την προκαταχωρίσεις τότε οι υποχρεώσεις της καταχώρισης ξεκινούν από 1/6/2008.

Προθεσμίες

1 Ιουνίου 2007: Έναρξη ισχύος του Κανονισμού REACH

1 Ιουνίου 2008: Λειτουργία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων

1 Ιουνίου 2008: Καταχώριση όλων των νέων ουσιών

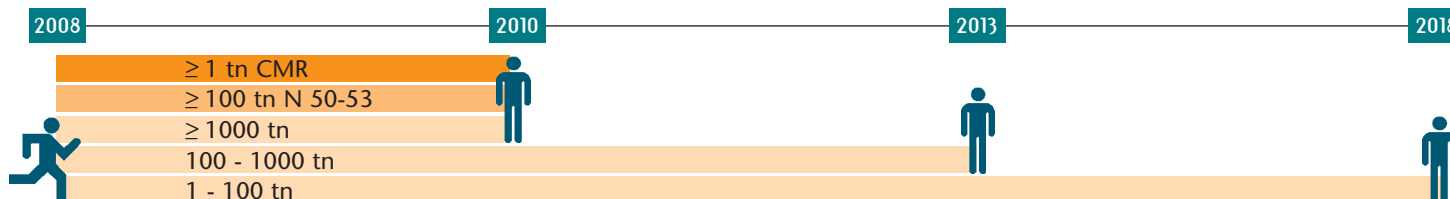
1 Ιουνίου 2008 έως **1 Δεκεμβρίου 2008:** Προκαταχώριση των σταδιακά εισαγόμενων ουσιών (phase-in substances)

1 Ιανουαρίου 2009: Δημοσίευση από τον Οργανισμό στην ιστοσελίδα του καταλόγου των ουσιών που πρόκειται να καταχωριστούν

01 Δεκεμβρίου 2010: Καταληκτική ημερομηνία για την καταχώριση ουσιών που παράγονται ή/και εισάγονται σε ποσότητες \geq των 1000 τόνων/έτος, των ουσιών που ταξινομούνται ως πολύ τοξικές για τους υδρόβιους οργανισμούς (N;R50/53) που παράγονται ή/και εισάγονται σε ποσότητες \geq των 100 τόνων/έτος, καθώς επίσης και των καρκινογόνων, μεταλλαξιγόνων, τοξικών στην αναπαραγωγή (C/M/Rs) κατ. 1 & 2 που παράγονται ή/και εισάγονται σε ποσότητες \geq του 1 τόνου/έτος

01 Ιουνίου 2013: Καταληκτική ημερομηνία για την καταχώριση ουσιών που παράγονται ή/και εισάγονται σε ποσότητες \geq των 100 τόνων/έτος

01 Ιουνίου 2018: Καταληκτική ημερομηνία για την καταχώριση ουσιών που παράγονται ή/και εισάγονται σε ποσότητες \geq του 1 τόνου/έτος

Θυμήσου
προκαταχωρείς

από **1/6/2008**
έως **1/12/2008**

για να μπορείς
να καταχωρείς σταδιακά
μέχρι το 2018

Προετοιμασία των επιχειρήσεων

Βήμα 1.

Απογραφή των ουσιών που παράγονται ή/και εισάγονται.
Συλλογή πληροφοριών.

- Συνολική ποσότητα ουσίας που παράγεται ή εισάγεται ανά έτος
- Για εισαγόμενα παρασκευάσματα/αντικείμενα: πλήρη εκατ. σύσταση
- Για εισαγόμενα πολυμερή: παρουσία μη καταχωρισμένων μονομερών
- Αριθμοί EINECS και CAS

Βήμα 2.

Διερεύνηση από παραγωγό/ εισαγωγέα εάν η ουσία εξαιρείται από το REACH

- Μη απομονωμένα ενδιάμεσα προϊόντα
- Ουσίες υπό τελωνειακή επιτήρηση
- Ραδιενεργές ουσίες
- Απόβλητα

ΝΑΙ

Ουσίες που εξαιρούνται από το REACH

ΟΧΙ

Βήμα 3.

Διερεύνηση από παραγωγό/ εισαγωγέα εάν εμπίπτει στην καταχώριση

Ποσότητα < 1 t/χρόνο

ΝΑΙ

Εξαιρούνται της καταχώρισης

ΟΧΙ

- Φάρμακα, τρόφιμα ή ζωοτροφές
- Ουσίες Παραρτ. IV και V, πολυμερή
- Ουσίες που καταχωρούνται, εξάγονται & επανεισάγονται χωρίς χημική επεξεργασία
- Ουσίες που έχουν καταχωριστεί και ανακτώνται στην Ε.Ε.

ΝΑΙ

Εξαιρούνται της καταχώρισης

ΟΧΙ

- Ενεργές ουσίες βιοκτόνων, παρασιτοκτόνων
- Γνωστοποιημένες ουσίες

ΝΑΙ

Θεωρούνται καταχωρισμένες

ΟΧΙ

- Ουσίες R & D* και υπό διαδικασία παρασκευής

ΝΑΙ

Εξαιρούνται της καταχώρισης για 5 έτη (παραινόμενα άλλα 5 έτη)

ΟΧΙ

* R&D: Έρευνα & ανάπτυξη

Η ουσία πρέπει να καταχωριστεί!!!

Μετά την προκαταχώριση τι;

Μέχρι την 01.01.2009 ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών καταρτίζει και δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του Κατάλογο υποψηφίων για καταχώριση ουσιών και την πρώτη προβλεπόμενη ημερομηνία καταχώρισης.

Συμμετέχεις στα Φόρα Ανταλλαγής Πληροφοριών ανά Ουσία (ΦΑΠΟ) προς καταχώριση, ώστε ν' αποφεύγεται η επανάληψη μελετών και να επιτυγχάνεται συμφωνία όσον αφορά την ταξινόμηση και επισήμανση της ουσίας.

Εάν είσαι μεταγενέστερος χρήστης και η ουσία που χρησιμοποιείς δεν περιλαμβάνεται στον Κατάλογο και επιθυμείς να συνεχίσεις τη χρήση της, κοινοποιείς στον Οργανισμό το ενδιαφέρον σου για την ουσία καθώς και τα στοιχεία του προμηθευτή σου, ώστε να δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του Οργανισμού η ονομασία της ουσίας.

01.01.2009

Έλεγχος του καταλόγου

Αξιολόγηση

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών προβαίνει σε:

- αξιολόγηση του τεχνικού φακέλου, δηλαδή έλεγχο συμμόρφωσης του φακέλου καταχώρισης ως προς την πληρότητα των πληροφοριών και εξέταση των προτάσεων δοκιμών
- συντονισμό της διαδικασίας αξιολόγησης ουσιών που συνιστούν κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου ή το περιβάλλον και που **εκπονούν οι αρμόδιες εθνικές Αρχές.**

Η αξιολόγηση μπορεί να οδηγήσει στη λήψη μέτρων σε Κοινοτικό επίπεδο είτε μέσω της διαδικασίας "περιορισμού παραγωγής, διάθεσης στην αγορά και χρήσης" είτε μέσω της "αδειοδότησης".

Αδειοδότηση

Ισχύει για ορισμένες ουσίες που εμπνέουν πολύ μεγάλη ανησυχία. Τέτοιες ουσίες είναι:

- καρκινογόνες κατηγορίας 1 ή 2
- μεταλλαξιγόνες κατ. 1 ή 2
- τοξικές στην αναπαραγωγή κατ. 1 ή 2
- έμμονες, βιοσυσσωρεύσιμες, τοξικές
- πολύ έμμονες και πολύ βιοσυσσωρεύσιμες ή/και ουσίες ισοδύναμης ανησυχίας (όπως οι διαταράκτες της λειτουργίας των ενδοκρινών αδένων).

Όταν μια ουσία συμπεριληφθεί στη λίστα ουσιών που υπόκεινται σε αδειοδότηση, τότε για να συνεχίσεις να τη χρησιμοποιείς θα πρέπει να ζητήσεις αδειοδότηση για συγκεκριμένη χρήση, εντός των προβλεπόμενων χρονικών ορίων.

Το REACH επηρεάζει κι εμένα;

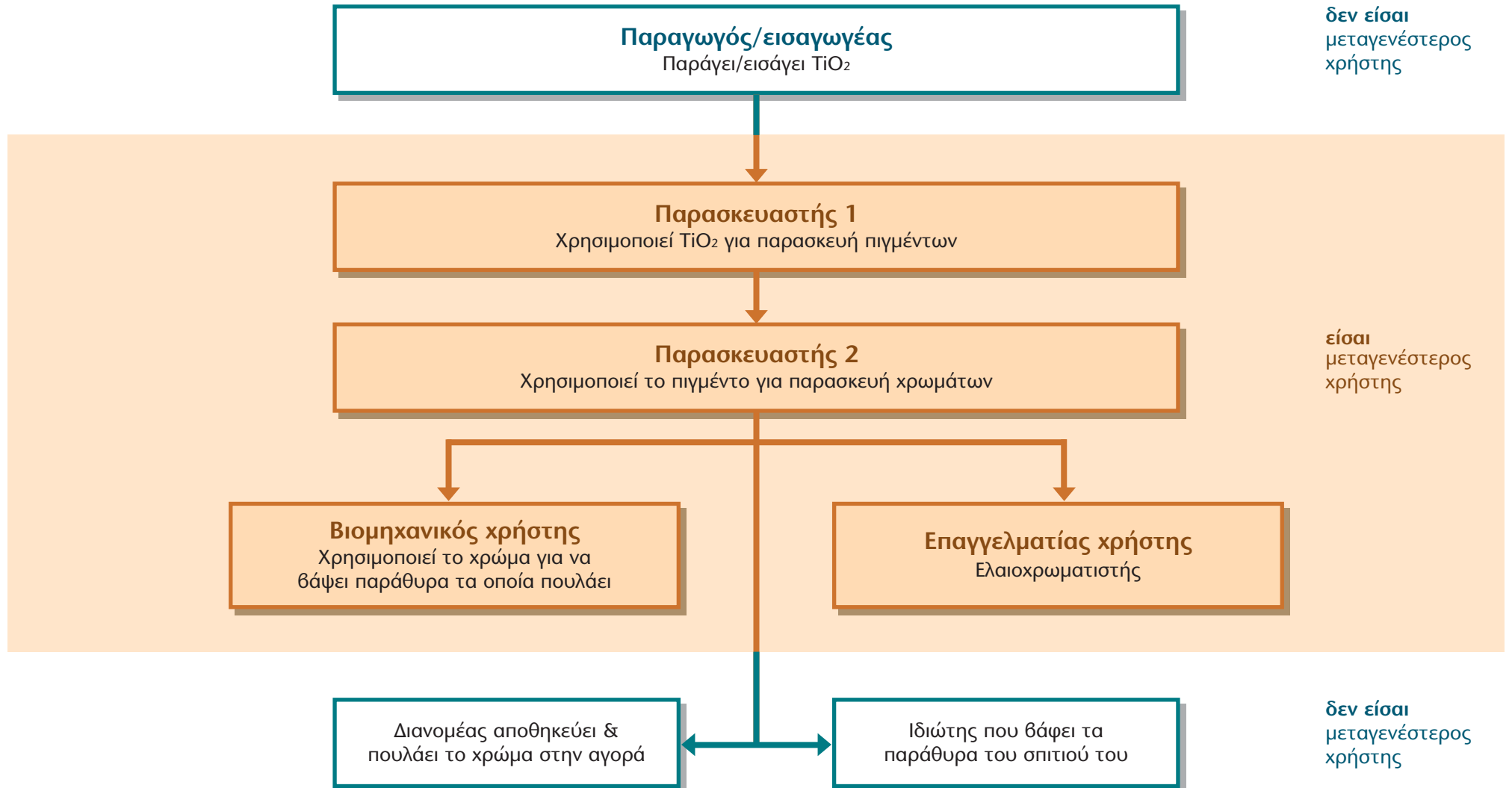
Το REACH δεν απευθύνεται μόνο σε χημικές βιομηχανίες. Το εκτεταμένο αντικείμενο της νέας νομοθεσίας αφορά παραγωγούς, εισαγωγείς, μεταγενέστερους χρήστες και διανομείς ουσιών, παρασκευασμάτων και αντικειμένων (ακετόνη, διαλύματα υποκλωριώδους νατρίου, απορρυπαντικά, μελάνια εκτυπωτών, εκτυπωτές, αυτοκίνητα, παιχνίδια, εμποτισμένα μαντηλάκια καθαρισμού...)

Ο ρόλος και οι ευθύνες σου εξαρτώνται από τη θέση της επιχείρησής σου στην αλυσίδα εφοδιασμού.

- Εάν είσαι παραγωγός/εισαγωγέας και παράγεις/εισάγεις ουσίες αυτούσιες ή ως συστατικά παρασκευασμάτων σε ποσότητα μεγαλύτερη από ένα τόνο τον χρόνο, πρέπει να καταχωρίσεις αυτές τις ουσίες
- Εάν είσαι παραγωγός ή εισαγωγέας αντικειμένου πρέπει να καταχωρίσεις την μεγαλύτερη του ενός τόνου ουσία ανά έτος, που εκούσια απελευθερώνεται από το αντικείμενο που παράγεις ή εισάγεις.
- Εάν είσαι παραγωγός ή εισαγωγέας αντικειμένου που περιέχει ουσία που δεν ελευθερώνεται στο περιβάλλον, αλλά εμπνέει πολύ μεγάλη ανησυχία, τότε πρέπει να τη γνωστοποιήσεις στον Οργανισμό.
- Εάν είσαι μεταγενέστερος χρήστης πρέπει να παράσχεις πληροφορίες στον προμηθευτή σου για τις χρήσεις της ουσίας που προμηθεύσει από αυτόν και να δίνεις πληροφορίες στους επόμενους στην αλυσίδα εφοδιασμού όπου και όπως απαιτείται.

Εάν παράγεις, εισάγεις, χρησιμοποιείς ή διανέμεις χημικά,
τώρα εσύ είσαι υπεύθυνος για την ορθή και ασφαλή χρήση τους.

Πότε είμαι μεταγενέστερος χρήτης;

Ποιός είναι ο ρόλος του ΓΧΚ;

Το Γενικό Χημείο του Κράτους, Δ/ση Περιβάλλοντος, είναι η αρμόδια εθνική Αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού REACH. Η αρμόδια εθνική Αρχή πέραν του εφαρμοστικού και ελεγκτικού ρόλου της εφαρμόζει συγκεκριμένη στρατηγική ενημέρωσης όλων των ενδιαφερόμενων μερών με:

- ενημερωτικές Ημερίδες
- εκπαιδευτικά σεμινάρια
- έκδοση πληροφοριακού υλικού
- ίδρυση εθνικού γραφείου υποστήριξης

Δ/ση Περιβάλλοντος
Τμήμα Β', Γραφείο Υποστήριξης
elhelpdesk@ath.forthnet.gr
www.gcsl.gr
Τηλ: +30 210 6479 259

Πού μπορώ να βρω περισσότερες πληροφορίες για το REACH;

- Στο ελληνικό γραφείο υποστήριξης
e-mail: elhelpdesk@ath.forthnet.gr
δικτυακός τόπος: <http://www.gcsl.gr>
στο τηλέφωνο +30 210 6479 259
- Στους τοπικούς εμπορικούς ή βιομηχανικούς συνδέσμους
- Στο δικτυακό τόπο του Οργανισμού Χημικών
<http://ec.europa.eu/echa>
- Στο δικτυακό τόπο του Ευρωπαϊκού Γραφείου Χημικών (European Chemicals Bureau)
<http://ecb.jrc.it/REACH>
- Στους δικτυακούς τόπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
<http://europa.eu.int/comm/enterprise/reach>
<http://europa.eu.int/comm/environment/chemicals/reach>